

Tato práce se zabývá epidemiologií and rizikovými faktory poruch příjmu potravy, se zaměřením na vliv politických a kulturních změn, jež se počátkem devadesátých let odehrály v České republice.

Termín poruchy příjmu potravy zahrnuje duševní poruchy charakterizované poruchami jídelního chování: mentální anorexii, mentální bulimii a další blíže nespecifikované poruchy příjmu potravy

Incidence mentální anorexie se zvyšovala do sedmdesátých let dvacátého století; incidence mentální bulimie až do konce devadesátých let dvacátého století. Tyto údaje pocházejí ze západních zemí; epidemiologických dat ze střední a východní Evropy se nedostává.

Poruchy příjmu potravy mají multifaktoriální etiologii. Nedávno se v souvislosti s poruchami příjmu potravy začalo diskutovat i o zážitcích migrace a akulturace.

Hlavní hypotézou této práce je, že prevalence and incidence poruch příjmu potravy v České republice vzrostla v devadesátých letech dvacátého století. Kvalitativní část této práce se zabývá zážitky migrace a akulturace a jejich vlivem na poruchy příjmu potravy.

První článek ukazuje, že ve skupině žen 10-39 let stoupl počet hospitalizací pro poruchy příjmu potravy čtyřikrát mezi lety 1981 a 2001 a zůstal na stejné úrovni až do roku 2005. Druhý článek se zabývá prvními hospitalizacemi pro mentální anorexii, jakožto aproximací incidence této poruchy: U žen ve věku 10-39 let stoupl počet prvohospitalizací pro mentální anorexii z 4,5/100 000 v roce 1994 na 7,5/100 000 v roce 1999 a zůstal stabilní do roku 2005. Třetí článek je kvalitativní explorací faktorů spojených se zážitky migrace a prezentuje tři trajektorie spojující poruchy příjmu potravy se životem v zahraničí (iniciální příbyek na váze asociovaný s následným propuknutím poruchy příjmu potravy, počátek nebo zhoršení onemocnění za doby pobytu v zahraničí a život v zahraničí jako pokus uniknout již existující poruše příjmu potravy. Rizika spojená s pobytem v zahraničí zahrnovala odlišné jídlo a stravovací návyky, negativní emoce a nemoc jako pokus dosáhnout něčeho hodnotného.

6

Souhrnem, časová asociace mezi nárůstem počtu hospitalizací pro poruchy příjmu potravy s politickými změnami v České republice nasvědčuje etiologické roli 'pozápadněného' prostředí. Nárůst počtu hospitalizací pro mentální anorexii nesouhlasí se zprávami o stabilní incidenci ze západní Evropy a je argumentem pro kulturní podmíněnost mentální anorexie. Výjezdy do zahraničí mohou být jedním z rizikových faktorů; tento fenomén je třeba dále prozkoumat v epidemiologické studii